

Sygn. akt II CSK 31/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa "F." Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w Ś. przeciwko E.

Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 czerwca 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 22 czerwca 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powódka F. sp. z o.o. złożyła skargę kasacyjną od reformatoryjnego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 czerwca 2016 r., którym zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 18 listopada 2015 r., zasądzający kwotę 106 800 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 stycznia 2013 r., poprzez oddalenie powództwa.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rola nie polega zatem na korygowaniu ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. W ramach tzw. przedsądu Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przyczyny te wskazują na występowanie kwestii istotnych dla interesu publicznego w sprawie, co uzasadnia przyjęcie skargi do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania jest oddzielną jednostką redakcyjną skargi kasacyjnej, uregulowaną w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Wymogiem skargi jest, obok złożenia wniosku, również jego uzasadnienie wniosku w aspekcie przyczyn oznaczonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest wystarczające odwołanie się do uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeżeli wskazano w nim tożsame argumenty (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16 – nie publ.). Postanowienie w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania zapadają bowiem podczas innego posiedzenia i w innym składzie niż rozpoznanie skargi kasacyjnej (art. 398¹⁰ zd. 2 k.p.c.).

W niniejszej skardze oparto się na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 – nie publ.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 – nie publ.). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku z rozstrzygnięciem sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy jednak postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 – nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości, a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości zaskarżonego orzeczenia (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ., z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.) Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia rozstrzygnięcia

problemu – nie zaszły żadne okoliczności faktyczne uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5). Zdaniem skarżącej pierwsze istotne zagadnienie prawne sprowadza się do problemu, w jaki sposób w okolicznościach tej sprawy powódka miałaby udowodnić fakt kradzieży pojazdu. Zagadnienie to nie spełnia wymagań stawianych istotnemu zagadnieniu prawnemu z kilku przyczyn. Przede wszystkim nie występuje w nim cecha abstrakcyjności. Zostało sformułowane wyłącznie w odniesieniu do jednostkowych okoliczności faktycznych i brak mu przymiotu uniwersalności. Ponadto odnosi się ono do postępowania dowodowego, a w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów ani oceny dowodów. Również samo zagadnienie prawne nie zostało sformułowane w sposób precyzyjny, a jego uzasadnienie nie uwzględnia różnych sposobów jego rozstrzygnięcia ani poglądów wyrażanych w piśmiennictwie i orzecznictwie na podniesiony temat. Drugie zagadnienie prawne wskazane przez powódkę dotyczy kwestii, czy członek zarządu spółki będącej użytkownikiem pojazdu, mógł dokonać jego przywłaszczenia. Również to zagadnienie nie zostało sformułowane w sposób precyzyjny, a poszukiwanie go w uzasadnieniu wniosku nie jest dopuszczalne. W lakonicznym wyjaśnieniu podniesionego problemu skarżąca nie wskazała ponadto przepisów prawa, których wykładnia lub zastosowanie pozwoliłyby na kwalifikację zagadnienia prawnego. W tym stanie rzeczy problemy prawne przedstawione w skardze mają charakter faktyczny i jednostkowy, a nie jurydyczny i generalny, zatem nie uzasadniają przyjęcia skargi.

Z kolei dla skutecznego powołania w skardze przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 – nie publ.). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie

skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Przy tym nie wystarczy oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz jego wynik polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym – jego zdaniem – Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurystyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.). Skarżąca wiąże oczywistą zasadność skargi z nieuwzględnieniem przez Sąd Apelacyjny okoliczności, iż zdarzenie ubezpieczeniowe wystąpiło oraz, że podjęła ona wszelkie możliwe działania mające na celu wykazanie tego faktu, a pojazd był należycie zabezpieczony. Takie uzasadnienie omawianej przyczyny nie może doprowadzić do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Po pierwsze nie wskazano przepisu prawa, którego naruszenie miałyby skutkować oczywistą zasadnością, co czyni ewentualną kontrolę kasacyjną niemożliwą, po drugie argumentacja ogranicza się do przedstawienia własnego poglądu skarżącej, odmiennego od stanu faktycznego przyjętego przez sąd odwoławczy.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

